

**Östermelők, családi
gazdálkodók személyi
jövedelemadó, járulék és
egészségügyi hozzájárulás
kötelezettsége, áfa szabályok**

Személyi jövedelemadó
Járulék
Egészségügyi hozzájárulás

NAV

Adózási módszerek és értékhatárok

Módszer	Adómentes 600.000 Ft	Nyilatkozat 4 millió Ft	Kistermelő 8 millió Ft-ig	Östermelő 8 millió Ft felett
Tételes	✓		✓	✓
Tételes, egysz. nyil.	✓	✓		
10 % diktált költséghányad	✓		Nem jellemző	Nem jellemző
Átalányadózó	✓		✓	

Támogatások elszámolása

Költségek fedezetére vagy fejlesztési célra kapott támogatás (pl. fiatal mezőgazdasági termelők támogatása): ha utólag kell elszámolni, nem bevétel a kapott támogatás, ha a költséget nem számolja el. Ha elszámolja a költséget, akkor bevétel.

Minden más támogatás (pl. földalapú támogatás, gázolaj jövedéki adó visszatérítés): bevétel

A bevételbe beszámító támogatásokat viszont az adózási és a járulék szabályok értékhatárai számításakor figyelmen kívül kell hagyni, az értékhatárba a támogatás nem számít bele!

NAV

Egyszerűsített nyilatkozat

Nincs Szja fizetés, viszont van EHO

A támogatások miatt nem csak 4 millió Ft lehet az EHO alapja, ez azt jelenti, hogy EHO-t kell fizetni a támogatás után is (az EHO szabályokról később részletesen)

Bevételek (támogatásokkal együtt) 20 %-át kitevő termelő nevére szóló számla megléte.

Saját járulék nem számolható bele, de biztosított őstermelő esetén a járulékalappal csökken az eho alapja

Átalányadózás

Állati termékek előállítása és állattenyésztésen (6 %) kívül minden bevétel 15 %-a az átalányadó alap, tehát az állattenyésztéshez nyújtott támogatásokra is.

Választásáról a megelőző év bevallásában kell nyilatkozni

Mivel az összevont adóalap része, ezért a családi kedvezmény (adó és járulék) érvényesíthető vele szemben

Veszteség elhatárolása

A tárgyévi jövedelemnek csak az 50 %-ig lehet a korábbi évek veszteségét beszámítani.

A korábbi évek vesztesége csak 2025. évre határozható el legfeljebb, a 2015. évtől a veszteség pedig csak 5 évre.

A veszteség visszamenőleges elhatárolása is korlátozott (30%-os szabály). A megelőző két évre legfeljebb a veszteség 30 %-a számolható vissza, de figyelemmel kell lenni az 50 % korlátra is.

NAV

Veszteség elhatárolása

Példa a visszamenőleges elszámolásra:
2015. évi veszteség 600 e Ft.

2014. év jövedelme 300 e Ft.

Elszámolható a 600 e Ft 30 %-a, de max. 150 e Ft.
 $180 \text{ e Ft} > 150 \text{ e Ft}$, azaz **150 e Ft**

2013. év jövedelme 400 e Ft.

Elszámolható a 600 e Ft 30 %, de max. 200 e Ft.
 $180 \text{ e Ft} < 200 \text{ e Ft}$, azaz **180 e Ft**

Tovább vihető veszteség: $600 - 180 - 150 = 270 \text{ e Ft}$

NAV

Értékcsökkenés egy összegben

Ki jogosult erre:

- családi gazdálkodó,
- a családi gazdaság tagja
- regisztrált mezőgazdasági termelő

Ha egy őstermelő egyik kategóriába sem tartozik (például közös őstermelői igazolványon szereplő tag, akinek nincs regisztrációs száma), akkor nem jogosult az ÉCS egy összegben történő elszámolására

Termőföld értékesítése

Östermelői bevételek minősül, ha kizárólag üzemi célt szolgált a termőföld

Kizárólag üzemi célt szolgálnak azok a tárgyi eszközök és nem anyagi javak, amelyeket a magánszemély jelen esetben östermelői tevékenységével kapcsolatban használ, azokat más célra részben sem használja és üzleti nyilvántartásai ezt egyértelműen alátámasztják.

Egy östermelőnél ez jellemzően így van.

Termőföld értékesítése

Egyéb esetben jövedelem (bevétel-beszerzési ár):

- 200 ezer forintig adómentes, vagy
- teljes egészében adómentes, ha:
 - részarány tulajdon megszüntetését eredményezi
 - regisztrációs számmal rendelkező állattenyésztőnek adja el

Ezekben az esetekben még közös feltétele az adómentességnek, hogy

- regisztrációs számmal rendelkező vevő egyéni vállalkozóként vagy őstermelőként 5 évig hasznosítsa
- regisztrációs számmal rendelkező mg. társas vállalkozó alkalmazottjának adja el, aki 10 évre bérbe adja az őt alkalmazó társas vállalkozásnak

Minden további feltétel nélkül adómentes:

- magánszemély részére birtok összevonási céllal
- szociális földprogram céljából
- Nemzeti Földalap javára történő értékesítés.

Erőgépek, traktorok üzemi nyilvántartása

Igénybevételi nyilvántartás vezetésére kötelezettek [60/1992. Korm. rendelet 6. §-ának (2) bekezdése]

Minimális követelmény a nyilvántartással szemben: elvégzett munkamennyiség, kWh-ban meghatározva

Terület típusa és a végzett munka függvényében adja meg a táblázat a kWh-t (a munka típusától függően hektáronként, tonnánként, tonna-kilométerenként stb.)

Például: gabona betakarítása sík, középkötött talajon tonnánként 10,5 kWh. Ha az aratógép kora 3 év, akkor 0,44 l/kWh-val kell átszámolni, tehát a fogyasztási 1 tonnára vetítve: 4,6 liter gázolaj

Közös őstermelői igazolvány

Kilépő tag esetén a kilépés időpontjáig meglévő tagok számával osztjuk a bevételt és a költségeket (kivéve a szociális hozzájárulási adót, mivel az személyhez kötött)

Belépő tag esetén a ‚közös’ időszakra’ eső bevételt és költséget lehet a tagok között felosztani, azzal, hogy kilépő tag esetén külön zárni kell

A bevételek és költségek elosztásának a feltétele, hogy Szja tv. és Áfa tv. szerint is azonos jogállásúak.

Közös őstermelői igazolvány - példa

Magánszemély 2015.11.30-ig önálló őstermelő volt, és utána csatlakozott a közös őstermeléshez

A közös őstermelésben:

- november 30-ig 4 fő
- december 31-én 5 fő volt, kilépő nem volt.

Megoldás: a Magánszemély szempontjából

- 2015. január 1. és november 30. közötti időszakra egyedül számol el, és
- 2015. december 1. és 31. közötti időszak bevételeinek és költségeinek az 1/5-e illeti meg – pénzforgalmi szemlélet!

Közös őstermelői igazolvány - példa

Megoldás a közös őstermelés szempontjából:

- 2015. január 1. és november 30. közötti bevételt és költséget 4 részre osztják el az akkori tagok
- 2015. december 1. és 31. közötti időszak bevételeinek és költséget pedig öt részre osztják – pénzforgalmi szemlélet!

Családi gazdaság

2015. évben kilépő tag esetén a kilépés időpontjáig meglévő tagok számával osztjuk a bevételt és a költségeket

DE: kilépő tag esetén a családi gazdaság létrejöttekor érvényes szerződés tartalmazhat ettől eltérő elszámolást is!

2015. évben belépő tag esetén az adóév utolsó napján lévő tagok számával kell osztani a bevételt és a költséget, azzal, hogy kilépő tag esetén külön zárni kell

A bevételek és költségek elosztásának a feltétele, hogy Szja tv. és Áfa tv. szerint is azonos jogállásúak.

Kiegészítő, őstermelői tevékenységnek nem minősülő bevételt annál kell figyelembe venni, akinél az ténylegesen befolyik

Példa

Magánszemély 2015.03.31-ig önálló őstermelő volt, és utána csatlakozott az alábbi családi gazdasághoz

A családi gazdaságban:

- március 31-ig 2 fő
- november 30-ig 4 fő
- december 31-én 5 fő volt,
kilépő nem volt.

Megoldás a Magánszemély szempontjából:

- 2015. január 1. és március 31. közötti időszakra egyedül számol el, és
- 2015. évi családi gazdaság éves bevételének és költségének az 1/5-e illeti meg

Megoldás a családi gazdaság szempontjából:

- Családi gazdasági teljes évi bevételének 1/5-e jut minden egyes olyan tagra, aki az év utolsó napján tag volt.

Élelmiszer termelése, előállítása

Milyen feldolgozottsági szintig lehet őstermelői tevékenység bevételeinek tekinteni?

Elsődlegesen amit a 6. számú melléklet A, B, C pontja tételesen felsorol – felső határ nélkül

Másodlagosan: 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet 1. számú melléklete, pl. húskészítmény – az itt felsorolt mennyiségi határookra tekintettel, illetve a rendeletben felsorolt egyéb tevékenység, pl. falusi vendégasztal

Fontos: csak saját termelésű alapanyagból előállított végtermék lehet őstermelői tevékenység bevétele!

Termék vagy alaptermék, és a hozzá kapcsolódó tevékenység megnevezése	Heti maximális mennyiség	Éves maximális mennyiség
Sertés vagy juh vagy kecske vagy strucc vagy emu húsa	6 db	72 db
50 kg alatti malac vagy 15 kg alatti bárány, gida húsa	10 db	120 db
Szarvasmarha levágása és húsának értékesítése	2 db	24 db
100 kg alatti borjú húsa	2 db	24 db
Házi tyúkféle húsa	200 db	
Víziszárnyas vagy pulyka húsa	100 db	
Nyúlféle húsa	50 db	
Húskészítmény előállítása és értékesítése	70 kg	2 600 kg
Tej értékesítése	200 liter	
Tejtermék értékesítése	40 kg	
Méz és méhészeti termék értékesítése		5 000 kg
Tojás	500 db	20 000 db
Hal		6 000 kg
Növényi eredetű alaptermék értékesítése		20 000 kg
Savanyúság	150 kg	5 200 kg
Növényi eredetű, hőkezeléssel feldolgozott termék	150 kg	5 200 kg
Egyéb feldolgozott növényi eredetű termék értékesítése	50 kg	
Vadon termő, összegyűjtött termék értékesítése	50 kg	
Termesztett gomba értékesítése	100 kg	
Magánfőzésből párlat		2 hl
Egyéb élelmiszer értékesítése	50 kg	

Östermelő járuléka

Biztosított a mezőgazdasági őstermelő, ha a reá irányadó nyugdíjkorhatárig hátralévő idő és a már megszerzett szolgálati idő együttesen legalább 20 év, kivéve

- az őstermelői tevékenységet közös igazolvány alapján folytató kiskorú személyt és a gazdálkodó család kiskorú tagját,
- az egyéb jogcímen – ide nem értve a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony szerint (megbízási, vállalkozási, szerződés alapján munkát végzőt, választott tisztségviselőt) – biztosítottat,
- a saját jogú nyugdíjast, illetve azt az özvegyi nyugdíjban részesülő személyt, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

Östermelő járuléka

A mezőgazdasági őstermelő – ideértve a tevékenységét a tárgyévben kezdő mezőgazdasági őstermelőt is – a minimálbérnek megfelelő összeg után fizeti meg a

7 százalék egészségbiztosítási járulékot

10 százalék nyugdíjjárulékot

27 százalék szociális hozzájárulási adót

A megelőző évben kistermelőnek minősülő őstermelő (8 millió bevétel alatt) a bevétel 20 százaléka után fizeti meg a

4 százalék természetbeni egészségbiztosítási járulékot

10 százalék nyugdíjjárulékot

Magasabb összegű ellátás miatt vállalhat magasabb járulékalapot, akkor az lesz a járulék és szociális hozzájárulási adó alapja

Őstermelő járuléka

Az őstermelő a járulékból családi kedvezményt vehet igénybe, még akkor is, ha a tárgyévben nem keletkezett adóalapja, adófizetési kötelezettsége. Már a negyedéves járulék bevallásában érvényesítheti a kedvezményt.

Egészségügyi hozzájárulás (EHO)

Elszámolási mód	EHO alapja	Mértéke	Egyéb szabály
Tételes, klasszikus	Jövedelem	27%	4 millió Ft bevétel alatt is!
Tételes, egysz. nyilatkozat	Bevétel 5 %-a	15 %	Támogatás EHO alapba beszámít
Átalányadózó	Átalányadó alapjául szolgáló jövedelem	15 %	4 millió Ft bevétel alatt is!
10 %-os költséghányad	Bevétel 90 %-a	27 %	

Járulék és EHO összefüggése

Biztosított őstermelőnek nem kell fizetnie EHO-t a járulékalap után.

Családi adóalap-kedvezmény nem csökkenti az EHO alapot
A járulékalap viszont igen, ennek megfelelően a családi járulékkedvezmény csökkenti az EHO alapot. Azaz lehetséges, hogy a járulék kedvezmény miatt sem járulékot, sem eho-t nem kell fizetni.

Tényleges EHO alap = számított EHO alap – Járulékalap
ha pozitív szám, akkor EHO a különbségre
ha negatív vagy nulla, akkor nincs EHO.

Járulék és EHO összefüggése

Lehetséges járulékalapok	Lehetséges eho alapok
8 millió Ft. bevételi határ felett = 2015. évi minimálbér	Tételes = Jövedelem
Bevételi értékhatár alatt = 2014. évi bevétel 20 %-a	Tételes, egysz. nyilatkozó = bevétel 5 %-a
Választás alapján magasabb járulékalap	Átalányadózó = Átalányadó

Östermelő – 2015. újdonságok

Közös östermelői igazolvány esetén közös háztartás alatt értjük:
Egy lakóingatlanban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személyek közössége

Megszűnik az ingyenesen szerzett tárgyi eszközök utáni értékcsökkenési leírás lehetősége.

Csak az igazolt kiadások képezheti az écs alapját

Östermelők az ÁFA rendszerében

Kompensációs felárra való jogosultság eladói oldalon – 1.

Mezőgazdasági tevékenységet egészben vagy túlnyomó részben folytató adóalany

Mezőgazdasági tevékenység = kompenzációs feláras bevétel

Meghatározó részben: kompenzációs feláras bevétel/gazdasági tevékenység bevétele $> 0,5$; tárgyévben

Nem része a gazdasági tevékenység bevételeinek

Nem önálló tevékenység, és megbízási szerződésből származó bevételek

Kompenzációs felárra való jogosultság eladói oldalon – 2.

Közös őstermelői igazolvány, családi gazdálkodás esetén azonos Áfa. jogállás (Szja. tv. 78/A. § (2) bekezdés) + 'meghatározó' alkalmazása

Az egyik tag Áfa-s vagy AM-es jogállása mellett a másik tag lehet-e különleges jogállású - NEM

A különleges jogállásra nem jogosult tag nem veszi fel a mezőgazdasági tevékenységet – IGEN

Kompensációs felárra való jogosultság eladói oldalon – 3.

Mikro- és önálló vállalkozás

KKV szerint mikro vállalkozás:

- Létszám < 10 fő
- Árbevétel, vagy mérlegfőösszeg < 2 millió €

KKV szerint önálló vállalkozás:

- Nem *partner*, illetve nem kapcsolódó vállalkozás

Mikor vizsgálom a feltétel fennállását:

- Önálló vállalkozás kategóriáját már induláskor, egyébként
 - Tárgyév július 1-én, viszont dec. 31-én elég kilépni
- 2 évig nem léphet vissza

Kompenzációs felárra való jogosultság eladói oldalon – 4.

Gazdasági céllal belföldön telepedett le

- Adószámmal (nem csak közösségi) rendelkezik

Az Áfa tv. 7. számú melléklete szerinti termékek és szolgáltatások

-Szolgáltatás esetén 100%-ig saját eszközökkel

Kompenzációs felárra való jogosultság vevői oldalon

Olyan tevékenységhez történjen a felvásárlás, mely (részben sem) különleges jogállású

- tehát lehet mezőgazdasági tevékenység
- felvásárló
 - bármely belföldi adóalany
 - vagy Közösségi, illetve 3. országbeli áfá-s adóalany lehet

Kompfelárások bizonylatolása

Vevő	Bizonylat fajtája	Bizonylat kiállítója
Belföldi adóalany	Felvásárlási jegy	Vevő
Belföldi nem adóalany	Számla, nyugta	Eladó
Nem belföldi adóalany	Számla (kompfeláras!)	Eladó
Nem belföldi nem adóalany	Számla, nyugta	Eladó

Kompfelár, mint előzetesen felszámított adó

Előzetesen felszámított adóként kezelendő

Az ellenértéket teljes egészében meg kell téríteni (! utoljára 2007-ben volt lehetőség arányos levonásra)

Levonásra jogosít: Felvásárlási okirat másodlati példánya

Östermelők nyugtaadási kötelezettsége

Online pénztárgép

Piacokon, vásárokon történő árusításra nem kötelező
használniuk

Kézi nyugtaadás, vagy számítógéppel előállított nyugta
kötelező!

Jellemző a kézi nyugtaadás.

Östermelő értékesít őstermelőnek

Önmagában ez a körülmény nem zárja ki a kompfelár alkalmazhatóságát

Első tisztázandó dolog: fennáll-e az kompfelárra való jogosultság vevői oldalon

-Ha csak alanyi mentes, vagy csak áfa-s akkor IGEN

-Ha kompfelár mellett áfa vagy alanyi mentesség van, akkor ismerni kell, hogy milyen minőségben vásárol fel

Második dolog: eladói oldalon vizsgálni a kompfelárra való jogosultságot

Bérnevelés, bérhízlalás adózása

Ha kihelyezett állatokat, takarmányt, egyébeket nem számlázzák ki: szolgáltatás és nem termékértékesítés
Kompenzációs felár alapja továbbra is a ránhizlalt súly:

+ Átvételi ár

- Állatok kihelyezéskori értéke

- Takarmány, tápszer, gyógyszer

Szja. szerinti bevétel = Teljes (Bruttó) átvételi ára (kihatása: értékhatárokra, járuléokra)

Vetőmag bértermelés

Vetőmag bértermelés esetén, ha
-az anyamag a megrendelő tulajdonában marad, de
-a termelő tulajdonában, használatában lévő földön terem,
akkor
a megtermelt vetőmag átadása termékértékesítésnek
minősül

Mezőgazdasági gépek eladása

Tipikusan AM + Kompfeláras őstermelő esetén probléma
Nem járhat el AM minőségben, tehát főszabály szerint ÁFA
terheli

De: 60 hónapon belüli eladás esetén utólagosan levonható válik
a beszerzéskor le nem vont adó egy része!

ÁFA fizetés kötelezett őstermelő esetén értelemszerűen nincs
utólagos áfa, mivel az értékesítés után áfát kell fizetnie.

Mezőgazdasági gépek beszerzése EU-ból

AM + Kompfeláras, vagy csak Kompfeláras jogállás esetén:

- Közösségi adószám 10 000 € felett kötelező
- Eladó a saját országa szerinti adót nem számítja fel
- Vevő 27% áfá-t megfizet, amit nem vonhat le
- Havi 1465, 14A60-as keretében bevallani

Csak Kompfeláras, és lemond a vásárlást megelőzően a különleges jogállásról, akkor

- Levonható adóval számolhat
- Viszont 60 hónapos figyelési időszaka lesz
- Bevallási gyakoriságának megfelelő áfa bevallás

Östermelő – 2015.

Bővül az 5%-os adókulccsal érintett termékek köre

Szarvasmarha

- egészben, félben, negyedben
- frissen, vagy hűtve, vagy fagyasztva

Bárány

- egészben, félben
- frissen, vagy hűtve, vagy fagyasztva

Juh, Kecske

- egészben, félben, elülső negyed
- frissen, vagy hűtve, vagy fagyasztva

Sertésnél nincs változás, baromfiak továbbra sincsenek benne

Alkalmazása: teljesítési időpont 2014. december 31. után

Köszönöm a figyelmet!